

# Galīgi gredzeni un formālās pakāpju rindas

Jānis Buls

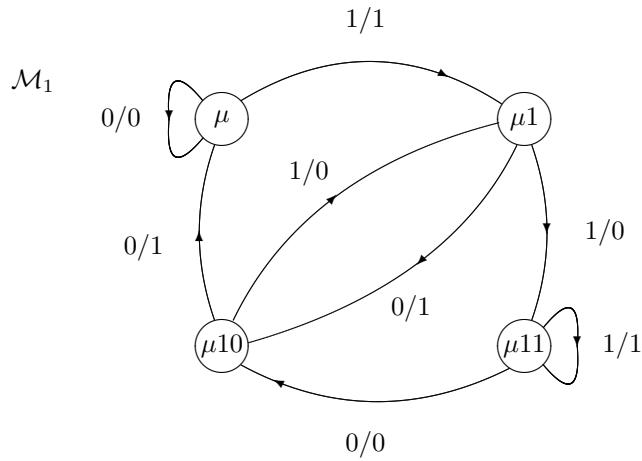
Department of Mathematics, University of Latvia, Jelgavas iela 3,  
Rīga, LV-1004 Latvia, buls@edu.lu.lv

Mūsu interešu objekts ir asociatīvs–komutatīvs gredzens ar multiplikatīvo vienības elementu.

**0.1. Definīcija.**  $f \in R[[X]]$  sauc par *racionālu* formālo pakāpju rindu, ja  $f = \frac{h}{g}$ , kur  $h, g \in R[X]$  un  $g$  ir invertējams gredzenā  $R[[X]]$ .

**0.2. Teorēma (Houa, López-Permouthb, Parra-Avila).** *Katra periodiska gredzena racionāla formāla pakāpju rinda ir gandrīz periodiska.*

Šis rezultāts dod iespēju galīgu gredzenu gadījumā konstruēt Milija mašīnas.



1. Figure: Mašīna, ko definē  $1 + X + X^2$  laukā  $GF(2)$ .